

355 günün hikayesi

Olayların akışı içerisinde insanlar çoğu kez neyin olup bittiğini farkedemezler. Oysa geçen yalnızca zaman değildir. Bu zaman dilimi içerisinde toplumların düşünceleri, görüşleri derinlik kazanır ve çoğunlukla da kazanılmış tecrübeler, artan birikimler yanında harcanan zaman diye adlandırılır.

Türkiye'nin geçirdiği 355 günlük uzun süre bir film seridi gibi hafızalarımıza yer etmelidir. Bu filmi göz-

Cihat
CETİNKAYA

den geçirdiğimizde gelecek için fevkalade önemli dersler almak mümkündür. Zaman da yolculuk diye bildiğimiz bir bakışla 355 günlük dönemde Türkiye neleri yaşadı ve neleri gördü:

1- Önce türban ve başörtüsü ülkenin gündemine gelip oturdu. Yaz mevsimi boyunca, turistlerin üstsüz denize girip, giremeyecekleri tartışıldı. Sanki bu olayı bekliyormuşçasına tesettür otellerin reklamları kapladı her yeri.

2- Parlamento tatil girdiğinden hiçkimse hükümetin muhte-

şem icraatlarına şahit olamadı. Ancak sonbahara doğru havuz sistemi adı altında tüm kamu gelirlerinin bir havuzda toplanıp harcamaların istenilen yerlere kanallene edilmesi şeklinde özetlenen bir programdan bahsedilir oldu. Uygulandığı şüpheli olan bu durum 1997 yılının başlarına kadar devam etti.

3- Ekim 1996 Türkiye'sinde rantiyecilerin kıyak tartışmaları gündeme geldi, oturdu. Bedelsiz ithalatta yeni bir model adı altında milyonlarca mark Ziraat Bankası'na toplandı ve ileriye yönelik kamu borçlarını gereğini arttıran bir trenite girildi.

4- Memur maaşlarının yabancı paraya endekslenmesini ve eşel-mobil sisteminin uygulanacağı dedikoduları kamuoyunu yaklaşık bir ay oyaladı. Ancak tabanı olmayan bu görüş sadece tartışmanın bu boyutunu ve yönünü değiştirmekten başka bir fonksiyon ifade etmedi.

5- Birden bire vergi affı lafı ortaya atıldı. Bilhassa bundan dolayı devletin mali yapısı büyük zarar gördü: Kimse vergisini ödeyip enayi yerine konmak istemiyordu. Yaklaşık 200 gün önce ortaya atılan bu düşünce gündemi değiştirmekten başka bir anlam ifade etmemişti ama devlet gelirleri aniden frene basılmıştı.

6- Sonra "Denk Bütçe" filmi vizyona girdi. Ortada denk olan hiçbirşey yokken iki ay millet ve devlet görevlileri dengesizliğin içerisinde denkliliği aradılar.

7- Gündemi meşgul edecek yeni meseleler, yeni teoriler bulma sıkıntısı yaşıyordu ki Elazığ'dan gelen Aczmendi'ler Türkiye'nin gündemine bomba gibi düştü. Artık gerçek gündem Türkiye'nin kaderini etkileyecekti. Tarikat şeyhleri Başbakanlık konutunda yemeğe davet edildiler. Ancak kamuoyu günlerce bu yemekten önce ya da sonra zikir yapıp yapılmadığını konuşmakla ve düşünmekle geçirdi.

8- Türkiye'nin ekonomik ve mali gündemi o kadar ağırdı ki Sincan'da kutlanan Kudüs gecesinde ortaya konan manzara adeta ekonominin ağır sorunlarının tartışıldığı bir platformdu. Bu ağır tartışma ortamına elinde mikrofonu ile giren bir TV spikeri tartışmayı bozduğu için hastanelik edildi. Sonra bir sabah Sincan'da kimilerin "glu glu" dansı dediği kimilerinin ciddi ilk uyarı olarak algıladığı tankların kışlasından çıkarak akıncı üssüne gidiş gelişleri yaşandı.

9- Türkiye'de Devlet İdaresinin ekonomi yönetiminin son altı aylık dönemde iyi gitmediğini farkedendenler bunu bürokrasiden kaynaklandığını açıkça belirtip, tüm devlet kadrolarında yeniden yapılanma diyebileceğimiz o tarihi hareketi başlattılar. Bazı tutucu ve taraflı medyanın söylemi ile kadrolaşma tabandan başlamıştı. Türkiye'yi yönetecek gelecekteki neslin bürokrasiye ve devlet yönetimine tabandan tabandan sahip çıkması gerekiyordu.

10- Sonra Osman Özbek Paşa Türkiye'nin gerçeğini ifade etti, adına parlamentoda tasavvufi şiir yazılan "Çevik Bir Balans" ayarını ilk dile getiren kişi oldu.

11- Türkiye'nin gündemi ekonomik ve mali açıdan o kadar yüklü idi ki, bu ağır sorunların altından kalmayan, Fadime Şahin, Ali Kalkancı, Müslüm Gündüz gündemdeki haklı yerlerini alverdiler.

12- Kurban Bayramı'nda, kurban derilerinin ekonomide ki önem ve ağırlığı tartışılıp, bu derilerin kimler tarafından toplanacağı kararına varıldı. Bu arada büyük bir kitle özellikle değerli milletvekilleri hac fariyelerini yerine getirmek üzere Saudi Arabistan'da misafir edildiler.

13- Nihayet hükümet ülkenin ara sorununun eğitim olduğunu anlamıştı ve Türk halkına 8 yıllık temel eğitimin neden gerekli olmadığı tartışmaları ve TV konuşmaları ile izah edildi.

Bütün bu olayların içinde ve üzerinde olarak 28.02.1997 tarihinin çok önemli ve ciddi bir yeri olduğunu unutmamak gerekir. Yukarıda ana başlıklaıyla özetlenmeye çalışılan Türkiye'nin son 355 günü içerisinde 28 Şubat tarihinin son derece müstesna bir yeri vardır. Adeta seyredilen bir filme on dakika ara verilmesi sonra filmin ikinci yarısının ilk yarısıyla hiç alakası olmayan bir şekilde devam etmesidir. 28 Şubat... 1 Mart 1996 tarihinde başlayan bir süreçte Anayasa Mahkemesi hadiseyi Cumhuriyet Başsavcısının yardımıyla teşhis etmiştir. Televizyonların basılması gazetelere açılan savaş son bütün sorunların arkasından Genel Kumay'ın irtica brifingi Türk Halkının uyandırmaya başlayınca 355 günlük filmin baş aktörleri sahneden çekilme gereği duymuşlar ve bir takım istifalarla birlikte 19 Haziran 1997 günü film sona ermiştir. Bu filmin yeni bir versiyonunu Türkiye'nin seyredip seyredemeyeceği son derece önemlidir. Türk halkı, seyrettiği 355 günlük komediden memnun gözükmemektedir. Gergin ve sinirli bir toplumun yaratılmaya çalışılması devletin bütün birimlerindeki kadrolaşma hareketleri ve Türk insanının kamplara ayrılmak istenmesi hoş görülmemektedir. Bu noktada Türk aydınlarına ve siyasetçilerine büyük sorumluluklar ve görevler düşmektedir. Türkiye hiçbir ciddi ekonomik, mali atılımı gerçekleştirmediği 355 önemli günü harcamıştır. Türkiye'nin gündemini maalesef kamu borçlanma gereği yüksek faiz hadleri nedeniyle zorlayacak yatırım harcamaları, üretimin düşmesinden kaynaklanan yüksek enflasyon ve yüksek devaliasyon işgal etmeye hazırlanmaktadır. Burada en mantıklı çözüm teknokrat ve bürokrat ülke meselelerine sahip çıkacak bir milli mütabakat hükümeti ile yola devam etmektir. Türkiye'nin kaybedecek vakti ve vakti kalmamıştır. Türk halkı 355 günlük filmin çıkışından çok yüksek bir ücret ödemekle karşı karşıyadır. Ve maalesef bu faturayı ödemek içinde elinde çil çil dolarları, altınları ve paraları yoptur.